שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

מבחן מסכם: מסכת מגילה: "קבעוני לדורות"

זמן: 45 דקות · 100 נקודות. קראו כל שאלה עד הסוף. ציטוטי המקורות במבחן הועתקו מדפי השיעורים ביחידה; פירושים מסומנים כפירוש.

1. **חלק א: שאלות בחירה (30 נק') – הקיפו את התשובה הנכונה. 6 נק' לכל שאלה.**
לפי המשנה, מתי קוראים את המגילה בכרכים המוקפים חומה מימות יהושע בן נון? **(6 נק')**
א. בי"א באדר.
ב. בי"ג באדר.
ג. בי"ד באדר.
ד. בט"ו באדר.

2. מהו "יום הכניסה"? **(6 נק')**
א. היום שבו נכנסה אסתר אל המלך.
ב. יום שני או חמישי, שבו בני הכפרים נכנסו לעיירות (לשוק ולבית הדין).
ג. היום שבו נכנסים לבית הכנסת לפני פורים.
ד. היום הראשון של חודש אדר.

3. למה, לפי רבי חנינא, הקילו חכמים על הכפרים להקדים את קריאת המגילה? **(6 נק')**
א. כי בכפרים לא היו מגילות.
ב. כדי שיספקו מים ומזון לאחיהם שבכרכים.
ג. כי בני הכפרים לא ידעו לקרוא.
ד. כי בכפרים לא היה נס.

4. למה נשים חייבות בקריאת המגילה, לפי רבי יהושע בן לוי? **(6 נק')**
א. כי אסתר הייתה אישה.
ב. כי גם הן היו באותו הנס – גם עליהן גזר המן.
ג. כי הן מכינות את סעודת פורים.
ד. כי כך נהגו רק בשושן.

5. מה פירוש "מנות" במשלוח מנות, לפי רש"י? **(6 נק')**
א. כסף לעניים.
ב. מיני מעדנים (מאכלים).
ג. מתנות של בגדים.
ד. חלקים בקריאת המגילה.

6. **חלק ב: מושגים, ארמית ומבנה (30 נק')**
הסבירו את המילים (2 נק' לכל מילה). **(8 נק')**

מילה	כְּרַכְּין	מַקְדִּימִין	וְלִשְׁנוֹתָהּ	מְחַלְּפֵי סְעוֹדְתַּייְהוּ
הסבר				

7. לפי רב יוסף ורש"י: כמה מנות שולחים, ולכמה אנשים? כמה מתנות לאביונים, ולכמה אנשים? ומאיזו מילה בפסוק לומדים שצריך שני אביונים? **(11 נק')**

8. רבי יהושע בן לוי אומר: "חַיָּיב אָדָם לִקְרוֹת אֶת הַמְּגִילָּה בַּלַּיְלָה וְלִשְׁנוֹתָהּ בַּיּוֹם". מה פירוש המשפט, ומה הטעם לפי רש"י? **(11 נק')**

9. **חלק ג: הבנת הנקרא (25 נק') – קראו את הקטע (מגילה ז ע"א) וענו על השאלות.**

> אָמַר רַב שְׁמוּאֵל בַּר יְהוּדָה: שָׁלְחָה לָהֶם אֶסְתֵּר לַחֲכָמִים: קִבְּעוּנִי לְדוֹרוֹת! שָׁלְחוּ לָהּ: קִנְאָה אַתְּ מְעוֹרֶרֶת עָלֵינוּ לְבֵין הָאוּמּוֹת. שָׁלְחָה לָהֶם: כְּבָר כְּתוּבָה אֲנִי עַל דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי וּפָרָס.

א. מה ביקשה אסתר מהחכמים? הסבירו לפי רש"י: "ליום טוב ולקרייה להיות לי לשם". **(8 נק')**

ב. ממה חששו החכמים? הסבירו לפי רש"י. **(8 נק')**

ג. מה ענתה אסתר, ולמה התשובה שלה משכנעת? היעזרו ברש"י: "ושם יהו רואין מה שאירע להם על ידי ישראל". **(9 נק')**

10. **חלק ד: שאלת חשיבה (15 נק')**
שאלת היחידה: איך הופך סיפור של פעם לחג של כולם? בחרו שניים מהרעיונות ביחידה (בקשת אסתר "קבעוני לדורות", חיוב הנשים, קריאה בלילה וביום, ההקלה לכפרים, משלוח מנות ומתנות לאביונים) והסבירו איך כל אחד מהם עוזר. הוסיפו: מה אפשר לעשות כדי שחג יהיה של כולם בכיתה? **(15 נק')**